

Prilagodba propisa / novi propisi kako bi se uvažile specifičnosti distribuirane proizvodnje

Postupak i procedure za prijedlog promjena ili nova pravila u zakonodavstvu Republike Hrvatske

Igor Raguzin

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

Zlatko Zmijarević

HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA

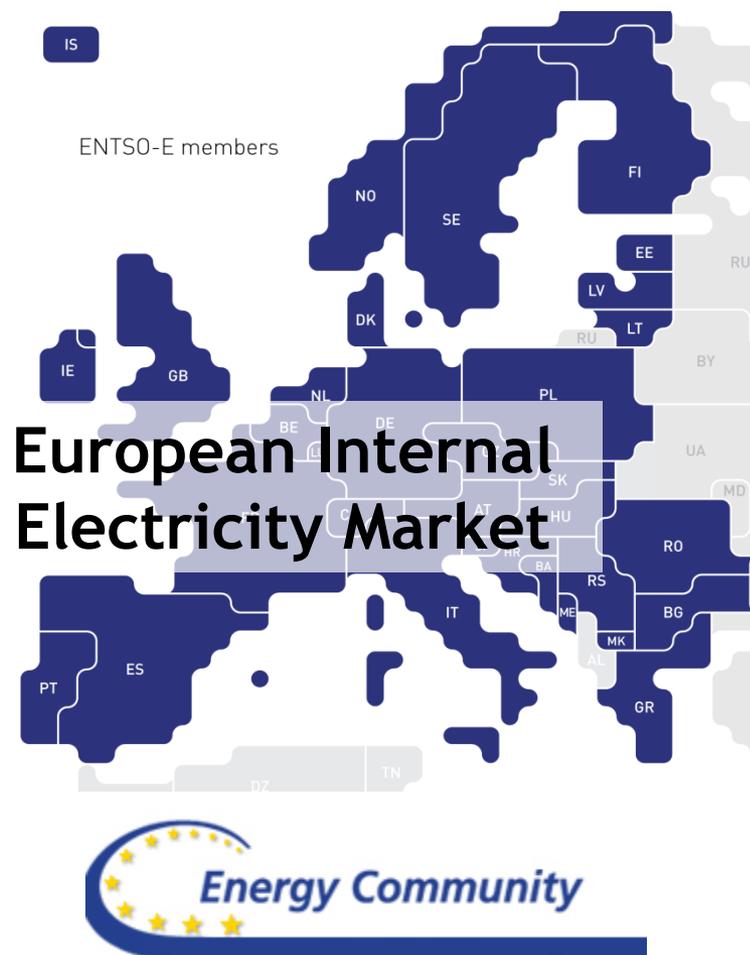
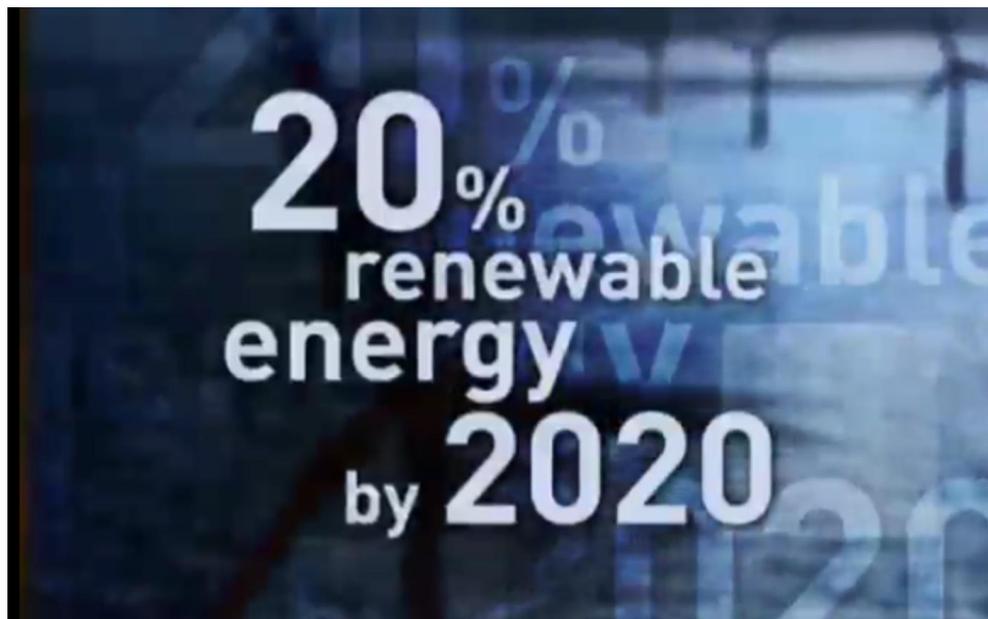
Sadržaj

- Aktivnosti na izmjenama propisa i donošenju novih propisa
  - Trajne zadaće Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva
  - Aktualni projekti i aktivnosti
  - Novosti
- Uključivanje u proces donošenja zakona, drugih propisa i akata
  - Okvir za sudjelovanje
  - Smjernice za uključivanje u proces

Aktivnosti na izmjenama propisa i donošenju novih propisa

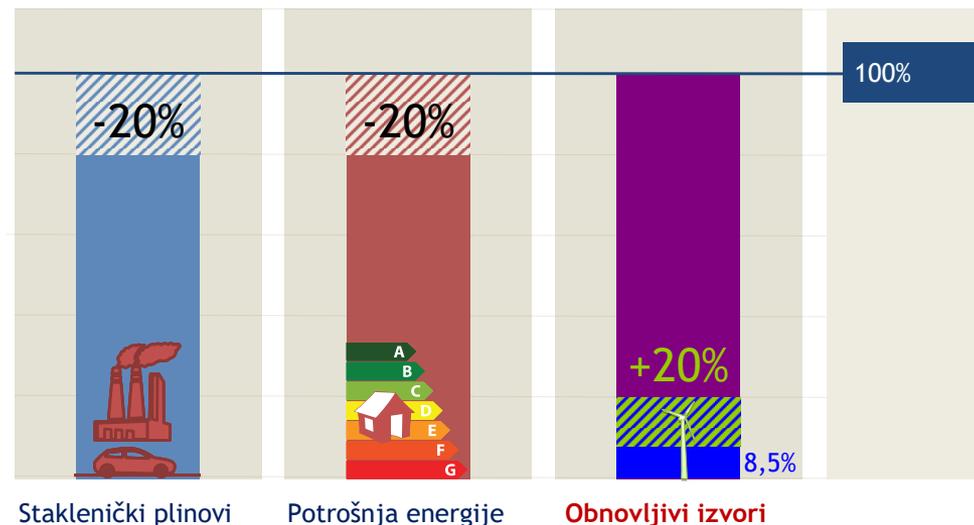
Trajne zadaće MINGORP-a

EU Politika

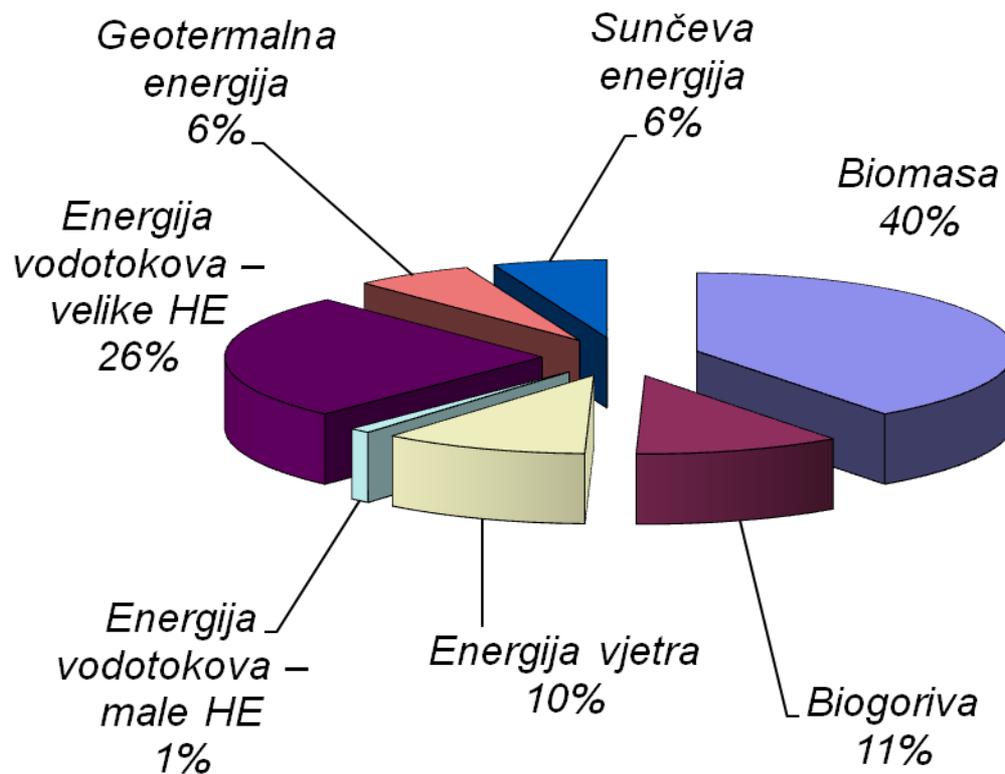
Strateško vođenje

- Korištenje OIE → strateški cilj nacionalne energetske politike

- Preuzimaju se obveze iz ciljeva EU do 2020
  - 20% bruto neposredne potrošnje - OIE
  - 10% udio OIE korištenih u svim oblicima prijevoza
  - 20% smanjenje ukupne potrošnje energije
  - 20% smanjenje emisija stakleničkih plinova
- Udio OIE u proizvodnji EE u 2020. godini iznosit će 35 %

Projekcija strukture obnovljivih izvora energije do 2020. godine

Ciljevi (1/2)

- **Generalni cilj** → postizanje učinkovitog i prema drugim sektorima usklađenog zakonskog okruženja za korištenje OIE, uključujući energetske i prostorno-planske aspekte, te aspekte zaštite okoliša i gradnje
- **Kratkoročni cilj** → usklađivanje s Direktivom 2009/28/EZ
  - izrade nacionalnih planova te donošenja obvezujućih ciljeva,
  - izrade godišnjih izvješća o napretku,
  - uvođenje sustava jamstva porijekla energije,
  - osiguravanja transparentnog pristupa i korištenja električne mreže,
  - poticanja biogoriva,
  - osiguranje sustava za održivo korištenje biomase te njegova verifikacija,
  - sustav kontrole i verifikacije obveza subjekata

Ciljevi (2/2)

- Organizacijski i institucionalni aspekti
  - doraditi procedure i nadležnosti svih institucija koje sudjeluju u procesu autorizacije projekata,
  - jačanje transparentnosti i javnosti djelovanja institucija u području OIE,
  - implementiranje učinkovitog sustava praćenja napretka projekata radi brzog povratnog djelovanja s novim mjerama u slučaju potrebe,
  - kriterij održivosti
- Ekonomsko-financijsko stanje
  - uvođenje efikasnog, troškovno učinkovitog, tehnološki diferenciranog sustava poticaja,
  - revizija tarifa za električnu energiju iz OIE,
  - uvođenje poticanja toplinske energije iz OIE i biogoriva,
  - uvođenje/unaprjeđenje modela za poticanje financiranja identifikacije i razvoja projekata

Trajne aktivnosti

- Pregled i kritička ocjena postojećih procedura i prakse za razvoj i ishodaenje dozvola za projekte OIEiK s prijedlogom pojednostavnjenja i ubrzanja
- Ocjena postojeće prakse i stanja postojećih dokumenata prostornog uređenja u RH (na svim razinama) od utjecaja na izbor i potvrđivanje lokacija za različite vrste/skupine OIEiK
- Prijenos znanja o pripremi projekata OIEiK ovlaštenim osobama na državnoj i lokalnoj razini uz dobivanje povratne informacije o lokalnim problemima i preprekama

Prioritetne aktivnosti za OIE (1/2)

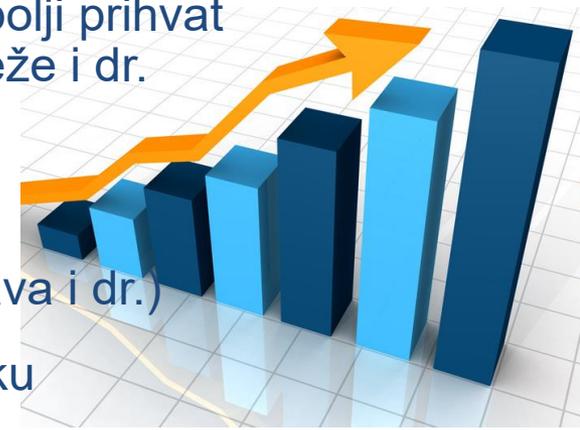
- Konsolidacija pravnog okvira i pravnih instituta za OIE
→ novi Zakon o obnovljivim izvorima energije
- Donošenje odluke o sustavu autorizacije i pitanje preraspodjele upravnih postupaka sukladno novom direktivom o obnovljivim izvorima energije i promjenama koje će donijeti transpozicija 3. energetske paketa
- Povezivanje energetske i industrijske politike-dodatno poticanje zelenog gospodarstva: OIE 2020. ulaganja 3 milijardi €
- Rješavanje barijera u nadležnosti drugih tijela (prostorno uređenje, graditeljstvo, fiskalna politika dr), pojednostavljenje postupka autorizacije i revizija tarifnog sustava za OIE (kvote, poticajne cijene i dr.)
- Podrška razvoju mreže lokalnih i regionalnih agencija u području EU/OIE s ulogom jedinica lokalne samouprave te uključivanje malog i srednjeg poduzetništva

Prioritetne aktivnosti (2/2)

- Sudjelovanje i širenje informacija o EU programima i projektima (IPARD, IPA, INTEREG, CIP- IEE)
- Jačanje i organizacijsko osamostaljenje institucionalnih i administrativnih kapaciteta za područje OIE
- Razvoj sustava garancije podrijetla i zelenih certifikata, te novih mjera podrške u kontekstu cilja OIE 2020. godine
- Usuglašavanje s EK Nacionalnog akcijskog plana za OIE 2020. na temelju metodologije i obveze iz prijenosa Direktive 2009/28/EC i donošenje na Vladi RH (2010.)

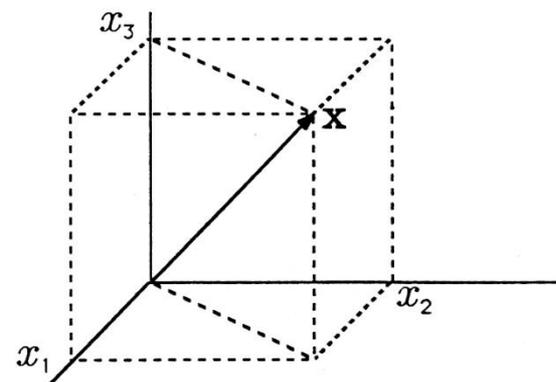
Faza razvoja OIE u Hrvatskoj od 1.7.2007

- Nisu ostvareni zacrtani ciljevi udjela 2010., ali je preokrenut trend i pokazatelji vezani uz projekte, investitore, konzultante i dr.
- Pojavljuju se privatni investitori (*developeri*) i postavljaju brojne, dosad nerazmatrane izazove i pitanja
- Počelo se oživljavati lokalno gospodarstvo (izgradnja, održavanje, poticaji za JRS/JLS i dr.)
- Pokrenuta brojna istraživanja na neistraženim područjima (PUO)
- Snažna potpora prilagodbe prakse i procedure za što bolji prihvrat proizvodnih postrojenja, za bolje planiranje i razvoj mreže i dr.
- Veliki interes mladih i visokoobrazovanih ljudi za OIE
- Razvoj novih načina financiranja projekata (projektno financiranje, instituti založnog prava i jamstava i dr.)
- Potaknut je ogroman interes javnosti za OIE i energetiku

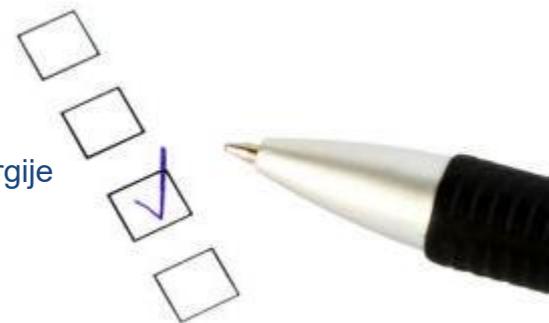
Ključne dimenzije za pojednostavljenje procedura

- Uvažavanje tehnoloških razlika
  - *Plug-and-play* rješenja
- Uvažavanje razlika u veličini / snazi
  - mala, srednja i velika postrojenja
  - moguće razdiobe
- Značajke lokacije
  - unutar ili izvan građevinskog područja
  - integrirano s građevinama ili samostojeća postrojenja
- Uvažavanje različitog utjecaja na okoliš

Popis akata koje treba doraditi kako bi se jače poticala distribuirana proizvodnja

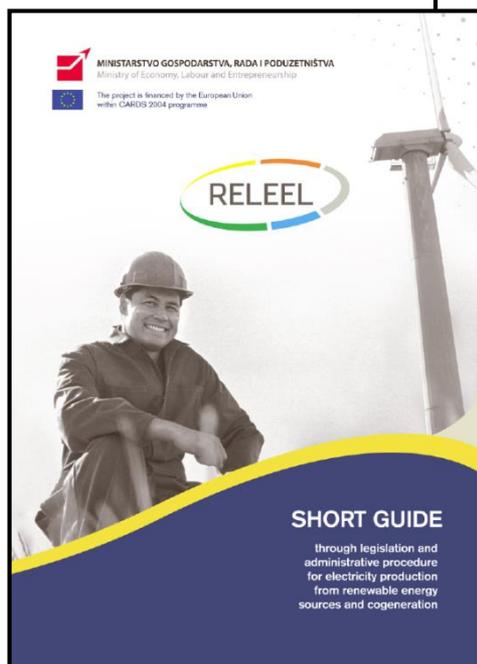
- MINGORP / Vlada /Sabor
  - Zakon o obnovljivim izvorima (**NOVO**)
  - Paket OIE
    - Pravilnik o korištenju OIEiK
    - Pravilnik za stjecanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije
    - Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz OIEiK
  - Propisi vezani uz garanciju podrijetla električne energije
  - Opći uvjeti za opskrbu električnom energijom
  - Mrežna pravila elektroenergetskog sustava
- HERA
  - Pravilnik o naknadi za priključenje na elektroenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage
  - Tarifni sustav za distribuciju električne energije
  - Metodologija za pružanje usluga uravnoteženja električne energije u elektroenergetskom sustavu
- Energetski subjekti
  - Pravila djelovanja tržišta električne energije
  - Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava

Aktivnosti na izmjenama propisa i donošenju novih propisa

Aktualni projekti

Projekti (1/3)

Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva Republika Hrvatska CARDS 2004	RELEEL	SEMINAR
Datum: 17. i 18. veljače 2010.		Br. str.: 68

**ZAKONODAVNI OKVIR I
ADMINISTRATIVNA PROCEDURA ZA
OBNOVLJIVE IZVORE I KOGENERACIJU
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Ivan TILOŠANEC
Odvjetnički ured Tilošanec

1

Opće napomene za pripremu zahtjeva i popratne dokumentacije

Vodič kroz zakonodavstvo i administrativnu proceduru
za proizvodnju električne energije iz OIE i kogeneracije

DOOR – Društvo za oblikovanje održivog razvoja, Unska 3, 10000 Zagreb, info@door.hr; www.door.hr

releel.mingorp.hr

**CARDS 2004
RELEEL**
“Approximation of EU Renewable Energy
Legislation and Energy Efficiency Labelling”

Projekti (2/3)

- EU projekti na kojima sudjeluju hrvatski partneri
  - STORIES
  - S.M.A.R.T.
  - BIG>East
  - MOUNTAIN RES/RUE
  - Green Energy
  - ...

→Korisni materijali!

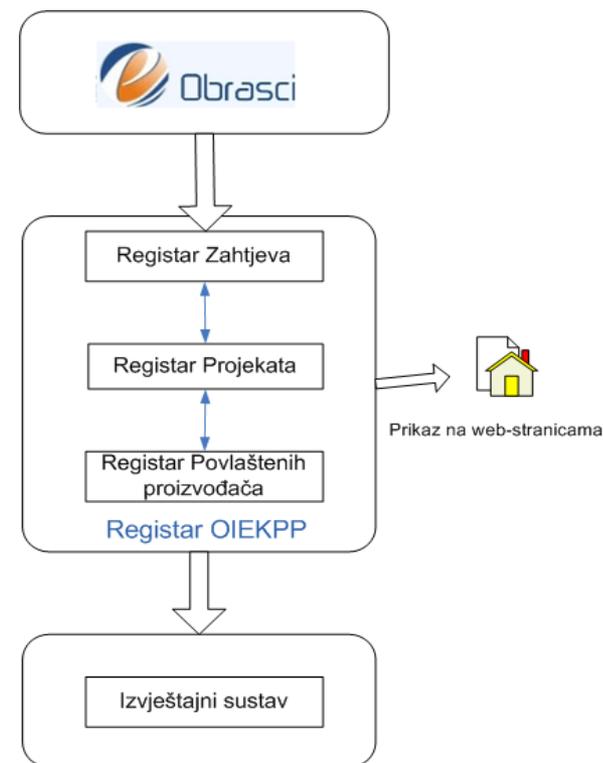
Projekti (3/3)

- GEF/IBRD Grant – TF054973
  - Unaprjeđenje Registra OIEKPP (MINGORP)
  - Potpora MINGORP-u u razvoju učinkovitijih procedura za projekte OIE (streamlining) (MINGORP)
  - Implementacija sustava jamstva podrijetla električne energije u Hrvatskoj (HROTE)

Uvođenje sustava eObrasci

- Elektronički ispunjeni obrasci sadržavaju podatke koji će unaprijed biti ispravni i dobro strukturirani, uz mogućnost automatskog upisa u Registar.
- Projekti se u ovom registru prate kroz proces ishodaženja potrebnih dozvola i rješenja.
- Odgovorne osobe u Ministarstvu provode proces odobravanja zahtjeva i unosa projekta u Registar OIEKPP.
- **KONAČAN CILJ:** Podaci vođeni u Registru OIEKPP koriste se za izradu izvještaja za potrebe Ministarstva ili šire javnosti, kao i za prikaz sumarnih podataka i lokacija postrojenja na interaktivnoj karti na javnom web portalu.

Aktivnosti na izmjenama propisa i donošenju novih propisa

Novosti

Izmjene i dopune Tarifnog sustava OIEiK U pripremi!

- Tarifne stavke vezane za trenutne tržišne uvjete
  - Otplata investicije u periodu poticanja – 12 godina
  - Dobit za investitora evaluirana za cijeli ekonomski vijek investicije (nakon poticanja predviđena tržišna cijena isporučene el. energije)
- Tarifa za sustave gospodarenja otpadom RDF
- Tarifa za skladištenje OIE (nove reverzibilne HE)
- Tržišna segmentacija OIE
- Nove OIE tehnologije (termosolarne elektrane)

Novosti vezane uz sunčane elektrane

- Uvodi se razlika poticaja za sustave integrirane na objektima (BIPV) i neintegrirane sustave (*ground-mounted*)
- Segmentacija:
  - BIPV <15 kW; 15-50 kW; 50-200 kW; >200 kW (uvjet - mjere EE);
  - neintegrirani 200 kW – 5 MW (za sve ista tarifa)
- Povišenje ograničenja poticanja (2/3 kvote za integrirane, 1/3 za neintegrirane)
- Posebne tarife za sunčane termoelektrane (CSP)
- Za sunčane termoelektrane posebna ograničenja ukupne snage poticanja, preferiraju se rješenja sa skladištenjem

Novosti vezane uz biomasu i bioplin

Biomasa

- Za postrojenja na biomasu $> 1\text{ MW}$ uvodi se kriterij održivosti korištenja biomase - ukupna učinkovitost 60%
- Segmentacija:
  - $< 1\text{ MW}$
  - $1\text{--}5\text{ MW}$
  - $> 5\text{ MW}$

Bioplin

- Jednaka tarifa za svu krutu biomasu (šume, poljoprivreda, otpad drvne industrije...)
- Za bioplinska postrojenja potrebna izgradnja tehničko-tehnološke cjeline (onemogućene manipulacije s veličinom postrojenja)
- Segmentacija:
  - $< 300\text{ kW}$
  - $300\text{--}500\text{ kW}$
  - $500\text{ kW} - 1\text{ MW}$
  - $> 1\text{ MW}$;
  - $> 1\text{ MW}$ organska frakcija kom. otpada;
  - bioplin iz odlagališta i obrade otpadnih voda

Nadogradnja sustava poticaja

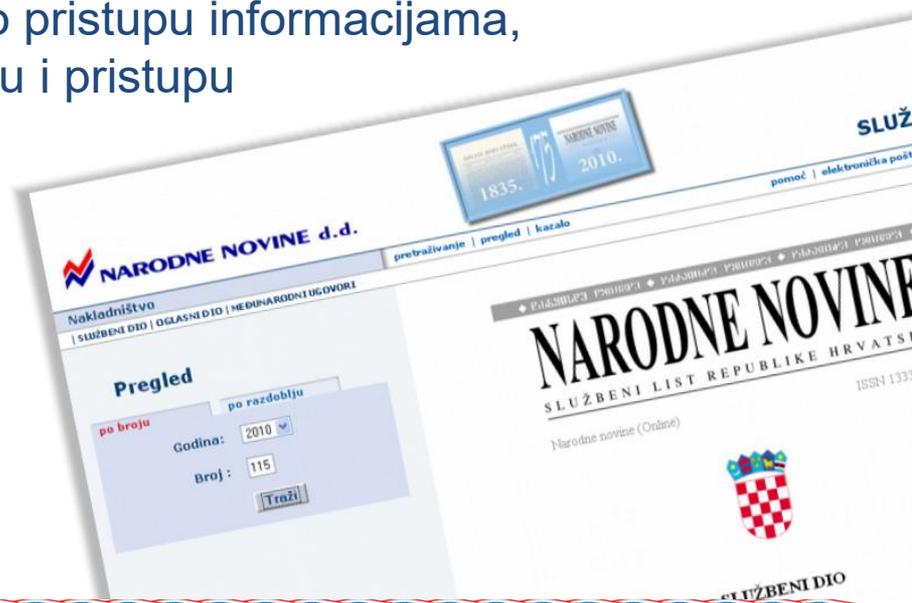
- Dodaci za proizvodnju topline
  - Priprema Uredbe o izvorima i iznosu financijske potpore za poticanje proizvodnje toplinske energije proizvedene iz obnovljivih izvora
  - Priprema Pravilnika o uvjetima za stjecanje statusa poticanog proizvođača toplinske energije.
- Ulaganje domaćih tvrtki u izgradnju elektrana
- Pokretanje proizvodnje opreme/komponentata postrojenja
- Lakši pristup kreditnim sredstvima
  - subvencioniranje kamata na komercijalne kredite
  - poticajna beskamatna sredstva za pokretanje proizvodnje
  - oslobađanje od određenih poreznih davanja (PDV za proizvodnju opreme za projekte sufinancirane sredstvima Strukturnih instrumenata EU)
  - osiguranje kredita za poduzetničke programe pokretanja proizvodnje i za ulaganja u OIE

Uključivanje u proces donošenja zakona, drugih propisa i akata

Okvir za sudjelovanje

Pravni okvir

- **Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata** (“Narodne novine”, br. 140/09)
- **Međunarodne konvencije**
  - Arhuška konvencija (Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša)

4 stupnja sudjelovanja zainteresirane javnosti prema Kodeksu

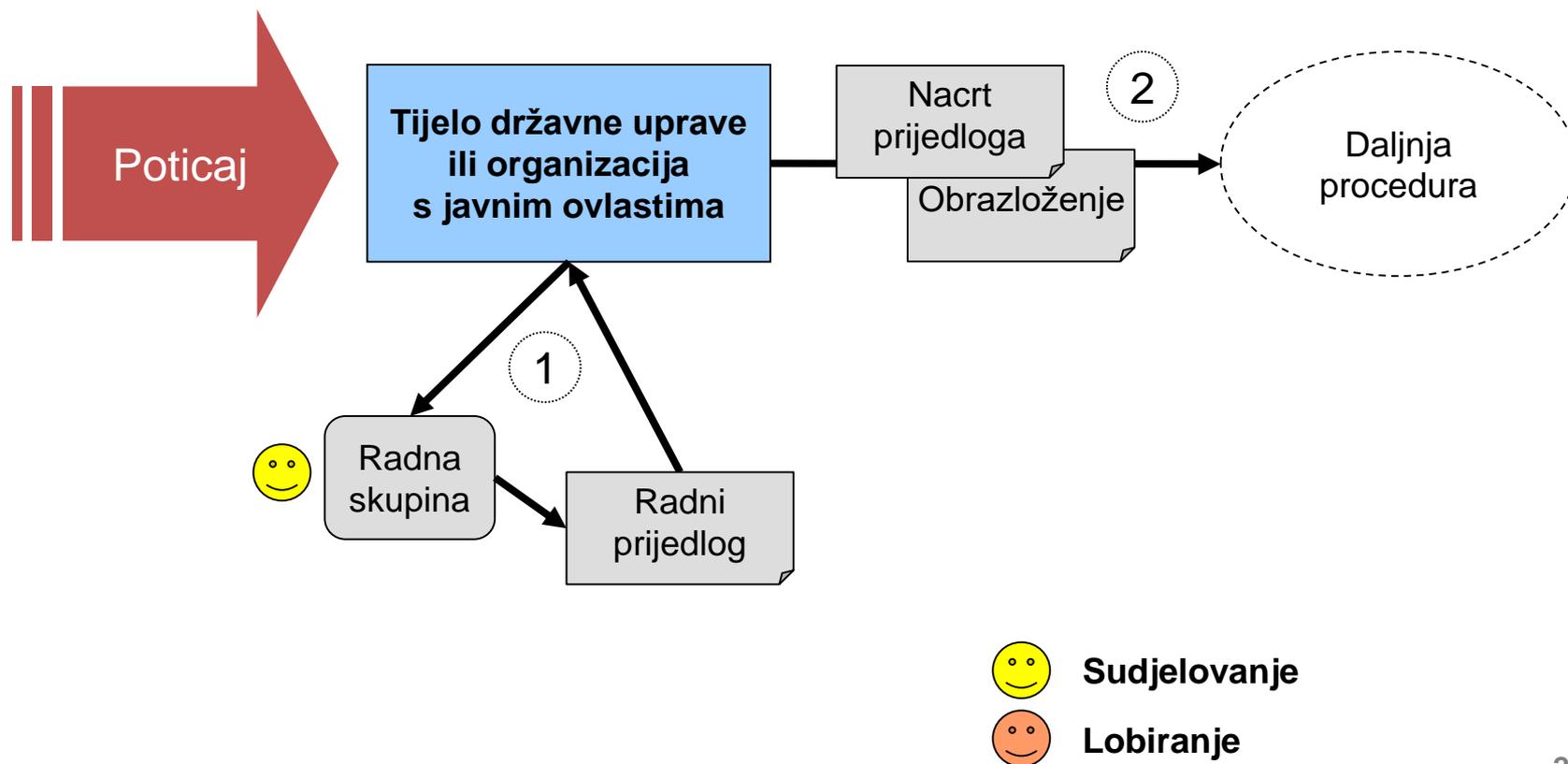
- Informiranje - jednosmjernan proces
  - državna tijela informiraju građane prema svojem nahođenju
  - građani dolaze do informacija na vlastitu inicijativu
- Savjetovanje – dvosmjerni proces
  - državna tijela traže i primaju povratne informacije od građana
- Uključivanje – viši stupanj dvosmjernog procesa
  - predstavnici zainteresirane javnosti aktivno su uključeni u utvrđivanje javne politike
  - npr. kroz članstvo u radnim skupinama
- Partnerstvo – najviši stupanj suradnje i uzajamne odgovornosti
  - tijela i predstavnici zainteresirane javnosti zajedno donose i provode akte

Uključivanje stručnjaka iz reda predstavnika zainteresirane javnosti

- Stručnjaci mogu biti imenovani za članove stručnih radnih skupina
  - Imenovanja se provode sukladno važećim propisima ili na temelju javnog poziva .
  - Nastoji se osigurati zastupljenost interesnih skupina, odnosno osoba na koje neposredno može utjecati zakon ili drugi propis koji se donosi.
- Prilikom imenovanja članova stručnih radnih skupina treba voditi računa o:
  - kriterijima stručnosti,
  - prethodnom javnom doprinosu predmetnoj problematici i
  - drugim kvalifikacijama.

Priprema prijedloga nekog akta

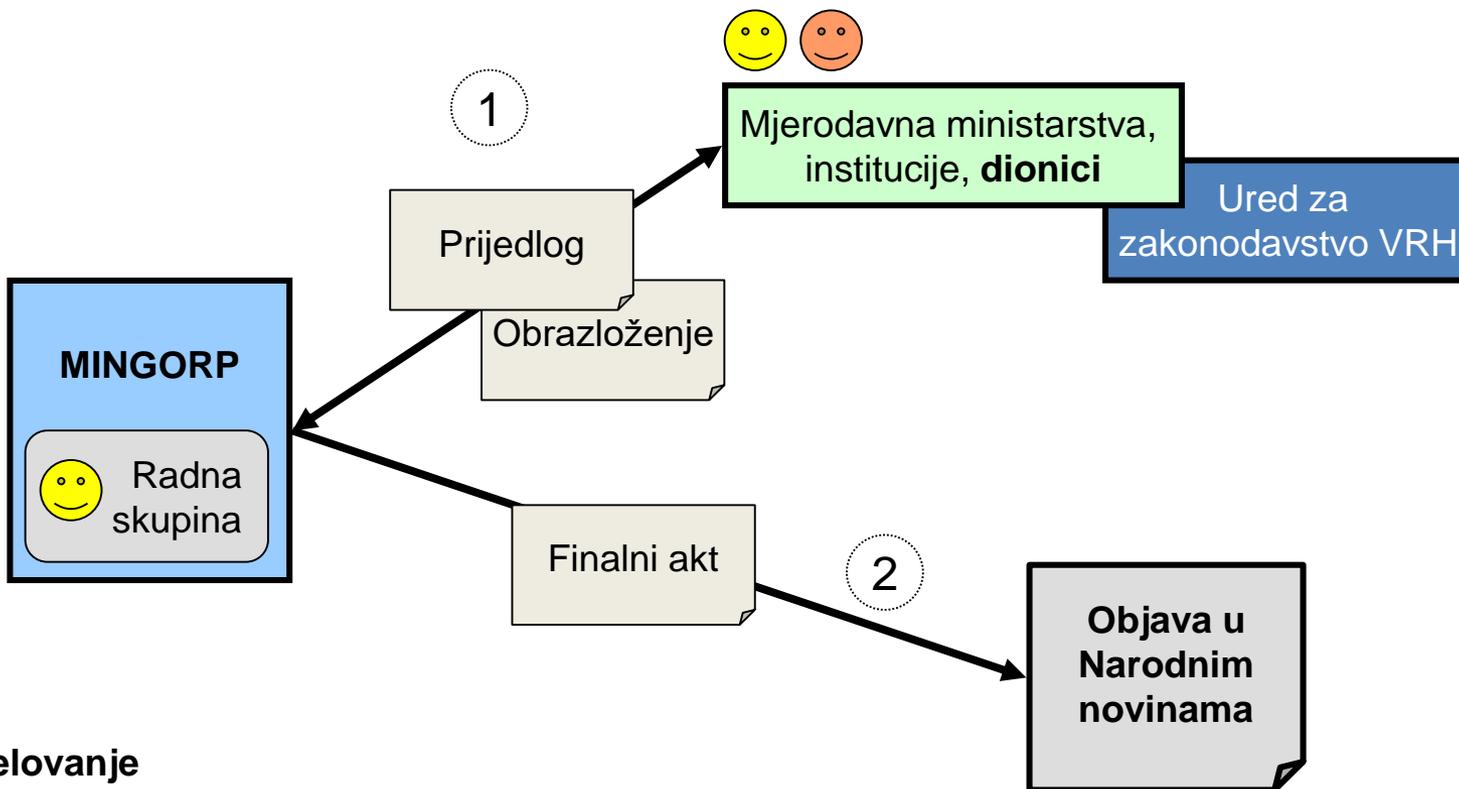

Poticaj za promjenu propisa / donošenje novog

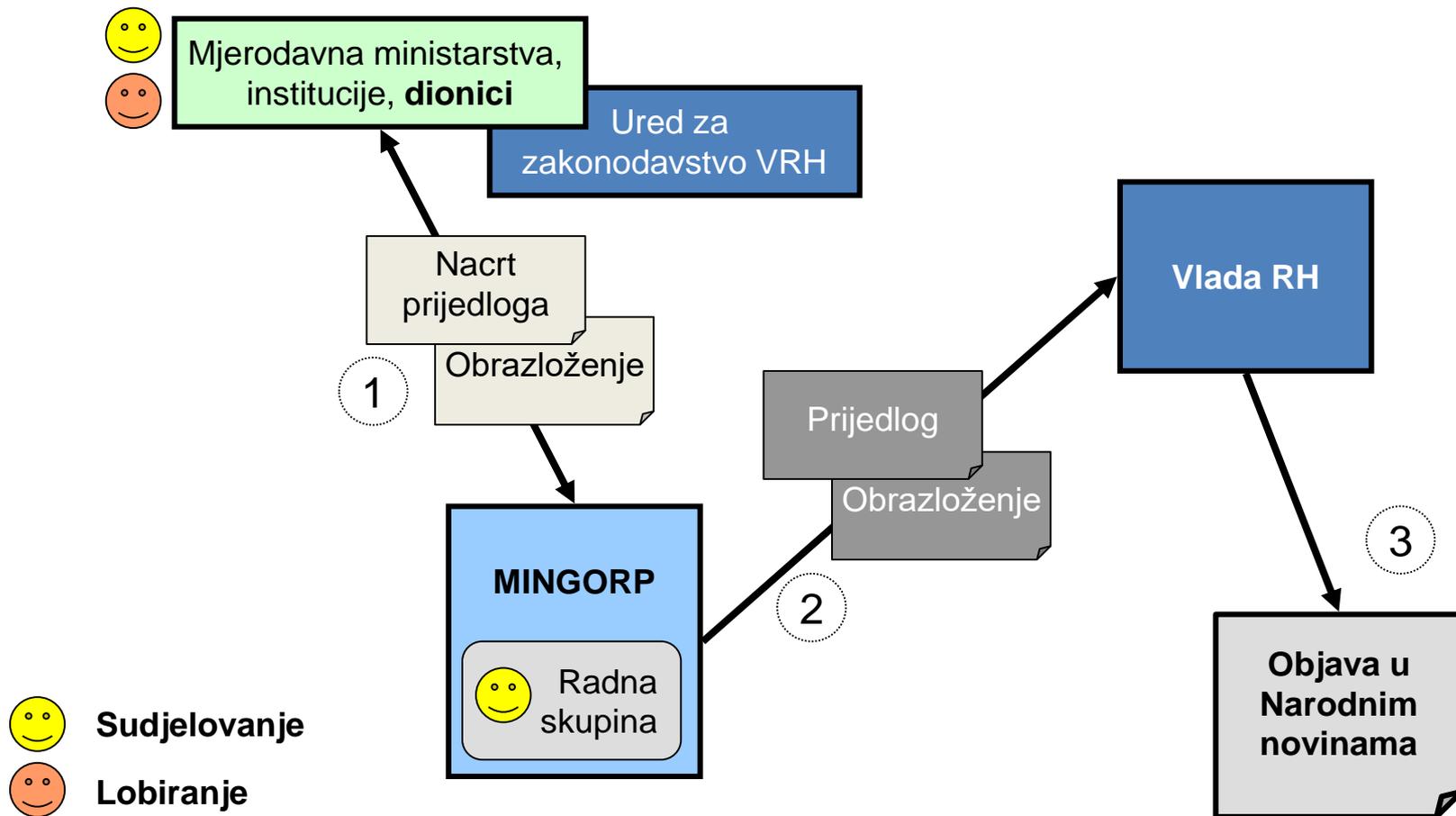
- Zakonska osnova
  - Za nove akte
- Analiza postojećih procedura
  - Prijedlozi drugih tijela državne uprave i/ili pravne osobe s javnim ovlastima
  - Potrebe za usklađivanjem zakonodavstva
- Praksa
  - Analiza prakse samog tijela državne uprave (unutarnji čimbenici)
  - Prijedlozi dionika
- Javno mnijenje

Priprema podzakonskog akta – MINGORP

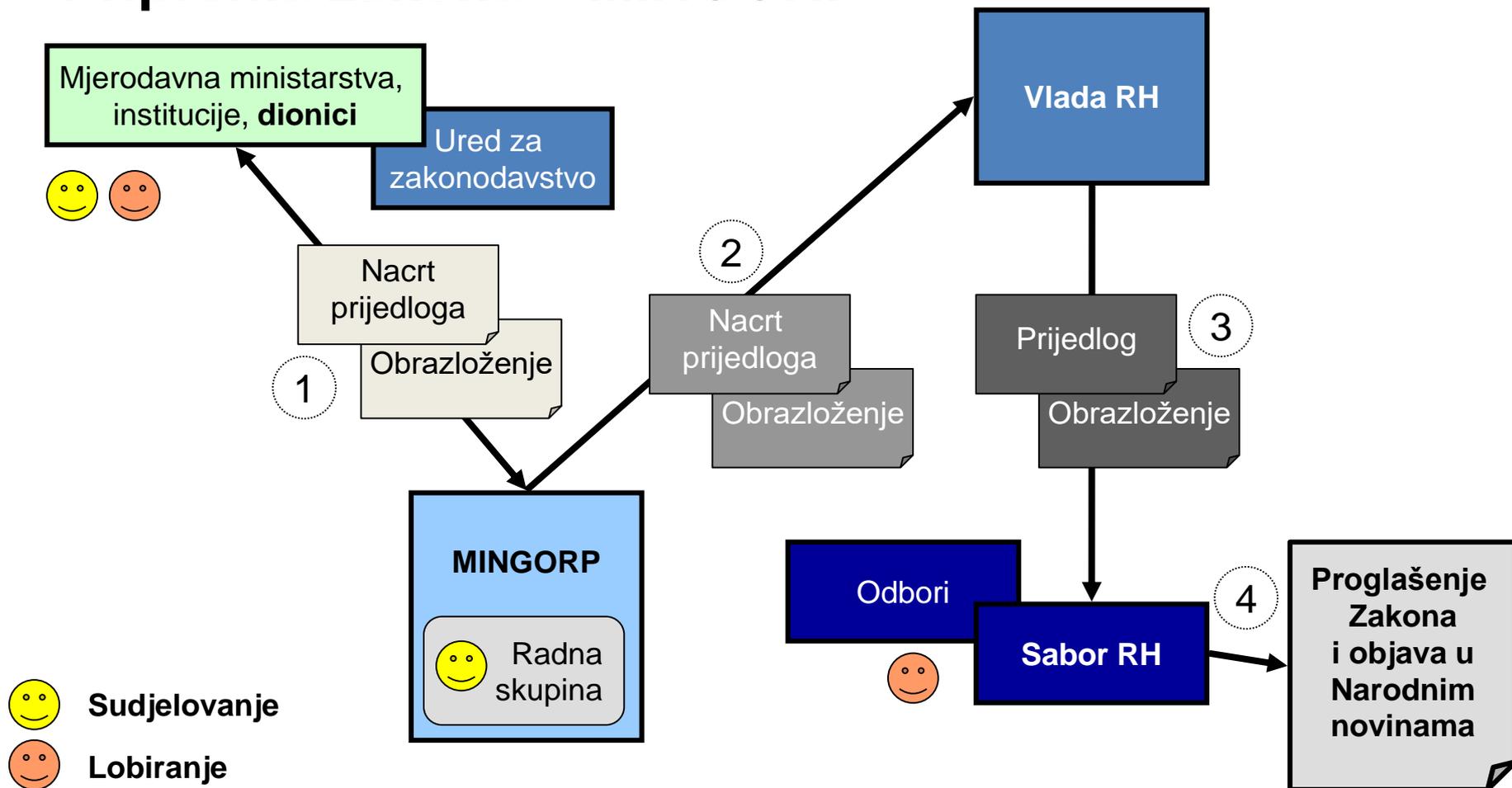

- Sudjelovanje
- Lobiranje

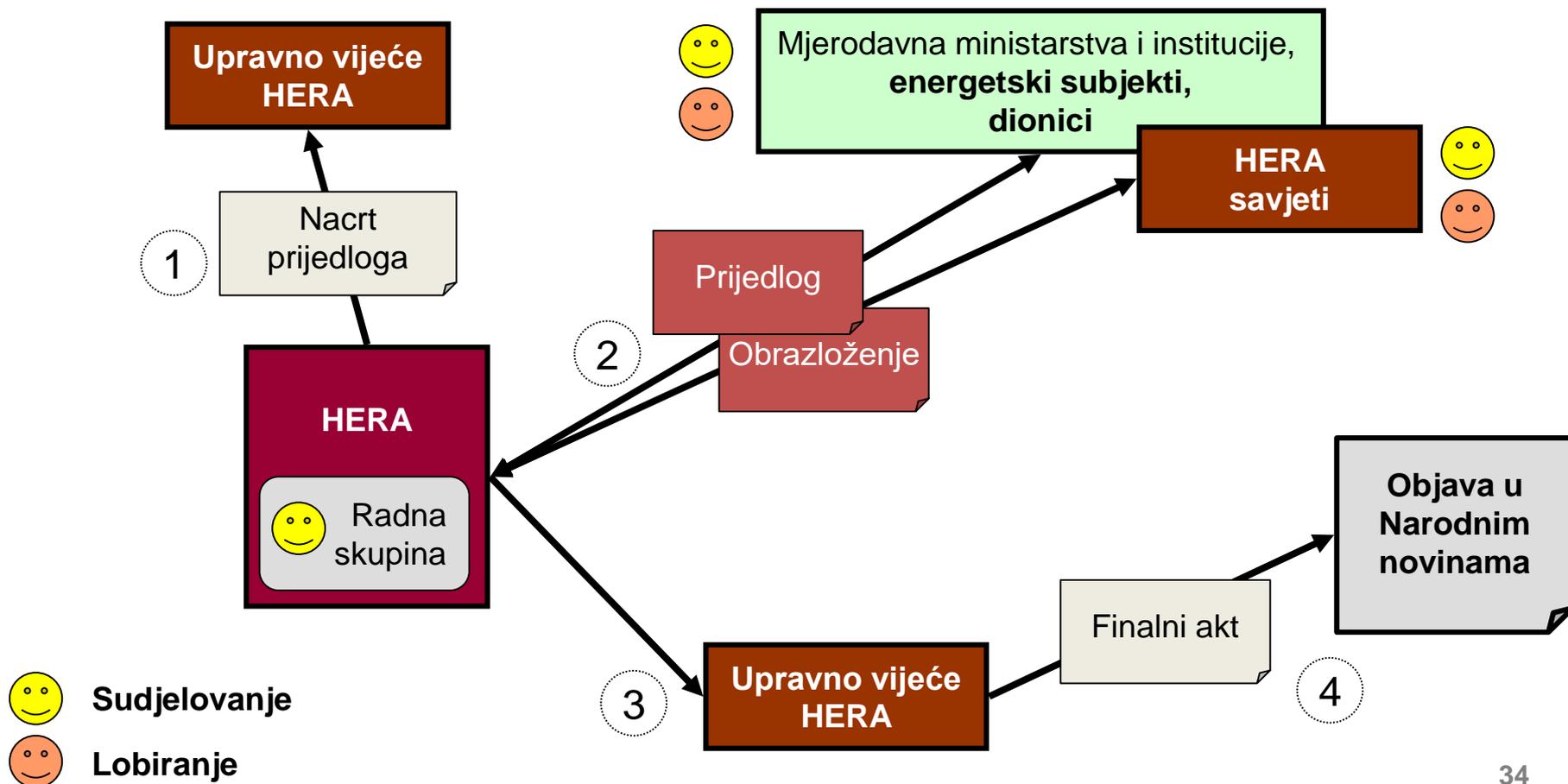
Priprema akta kojeg donosi Vlada – MINGORP

Priprema zakona – MINGORP

Priprema podzakonskog akta - HERA

Smjernice za zainteresirane osobe (1/2)

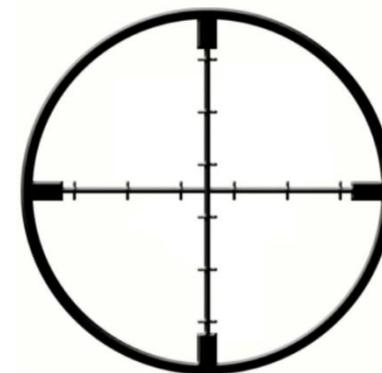
- Dokazati legitimitet predstavljanja
  - Koga osoba predstavlja u postupku?
(brojnost, kategorije, ...)
  - Koji su motivi?
  - Mandat?
  - Kako se stvorio prijedlog?
  - Dosadašnji doprinos?
  - Kontakt osoba?

→ **Postati prepoznatljiv dionik!**

Smjernice za zainteresirane osobe (2/2)

- Precizno djelovati
  - Koje akte i odredbe treba promijeniti?
  - Na koji način treba izmijeniti odredbu?
  - Prilagoditi se terminologiji i načinu izražavanja
  - Zašto treba izmijeniti odredbu?
  - Koji bi bio učinak? (na sve dionike!)
- Predočiti podloge / dokaze
- **Biti stalno angažiran!**
  - Pogoditi trenutak djelovanja!
  - Biti stalno aktivan → pokazati se kao dostojan dionik!
  - Snositi dio tereta!

Hvala na pažnji